

# יביע אומר - הר גילה

תרומה | גליון 340

ד' אדר תשפ"ג

להפצת העלון / הארות / הקדשות  
יעקב - 0528445949

זמני היום אופק ירושלים

מוצ"ש ר"ת	מוצ"ש	כניסת שבת
18:49	18:10	17:18

העלון מוקדש לפרופאט והצלחת הגאון הגדול הר' בן ציון מוצפי בן סובה שליט"א | עמית בת תקוה | שיראל בת אור | ר' שלמה בן שושנה ר' רמיאל מני בן שרה| רמיאל בן גולו דוד יהונתן רמיאל בן סובה | רחה בת ג'מילה | לע"נ צדוק בן חביבה, שושנה שוכהנדל בת אליהו וחיה זיווג הנון-תומר בן מזל. ורד פרחיה בת בתיה. שיר בת אסתר | להצלחת- מתפללי בית כנסת 'יביע אומר' הר גילה ה"ו



## מורנו ורבנו הלכה למעשה

עפ"י גאון עוזנו ותפארתנו מרן הרב עובדיה יוסף צדוק"ל  
ובנו הראשון לציון הרה"ג יצחק יוסף שליט"א

**הלכות שבת: בונה וסותר בשבת:** א) הבונה כל שהוא בשבת, חייב. והמשוה פני הקרקע בבית (שאינו מרוצף) חייב משום בונה, וכן הממלא גומא בעפר והשוה אותה לקרקע הבית, חייב משום בונה. (חז"ע ש"ה עמוד רע"ז).  
**ב) אסור** להשקות בשבת מים על יציקת בטון כדי לחזקו, משום אסור בונה, ואפשר שהוא איסורא דאורייתא, ולכן אסור לעשות כן אפילו ע"י גוי, וכן לעשות זאת ע"י הערמה, כגון שירחץ עליו פניו ידיו וכליו, אסור. ומיהו משום הפסד, יש להתיר להשקות ע"י גוי בדרך גרמא, כגון שיתן כלי סמוך לבטון, והגוי יפתח את ברז המים ויזרים מים ע"י צינור על הכלי, וכשמתמלא הכלי על כל גדותיו, ישפכו המים על הבטון, וטוב שיעשה כן ע"י אמירה לעכ"ם שיאמר לעכ"ם אחר. ויותר נכון לעשות ע"י שעון שבת לפתוח ממטרות המים על יציקת הבטון. וגם ביציקת בטון שעל גג בית הכנסת יש להתיר כשמפעילים המטטרות ע"י שעון שבת על יציקת הבטון, (ואע"פ שיש שרצו להחמיר לדמותו לבניית המשכן שיש מחמירים בו במלאכה הנגמרת [מאליה] בשבת, וכיע"ש). (חז"ע שם עמודים רע"ז - ר"פ).

**ג) דלתות וחלונות** שבבית אסור לנוטלם ולהוציאם ממקומם בשבת, וכן אסור להחזירם, משום שאיסור בנין וסתירה חל גם על הדברים המחוברים לקרקע. ומיהו כיון שי"א שאיסורם מדרבנן, לכן במקום שיש אנשים רבים בבית בימות החמה, והשרב כבד על המסובין, אפשר להקל ע"י נכרי. [וה"ה להחזירם ע"י נכרי במקום שיש שם קור, וכל שכן אם הם חלונות אלומניום המוכנסים למסילה, ודרכו לפורקם מידי פעם בימות החול. (ע"ש בהערה עמוד רפ"ה)]. (שם עמוד רפ"ג).

**ד) מיטה של פרקים** אסור להחזירה או להדקה, וכל שדרכה להיות מהודקת בחזק, אסור להחזירה אפ' רפויה בלא הידוק, ואם דרכה להיות רפויה מותר. (ע"י הל"ע ח"ד עמוד רס"ג ומנוח"א ח"ג עמוד ר"י).

**ה) ולכן** זכוכית של משקפיים שנפלה ממקומה, ראוי להחמיר שלא להחזירה למקומה אפילו ברפיון באופן זמני מבלי להדק את הבורג, אא"כ יש בדבר צורך גדול, ואם יש שם נכרי, יש להתיר לומר לו להחזיר את הזכוכית למשקפיים, ובפרט לצורך מצות תלמוד תורה, [ויש לדון אם הנכרי ירצה מעצמו גם להדק את הבורג, האם צריך למחות בו. וע"ע חז"ע (ש"ה עמוד רפ"ג) ודר"ק]. (הל"ע ח"ד עמוד רס"ג).

**ו) כלים שיש להם** כיסוי שדרכם להדקם בחזק ע"פ הכלי, מותר, כיון שאינם עשויים לקיום רק לפותחן ולסוגרם תמיד, ולכן כלי של מי ורדים שיש לו כיסוי שמהדקו בדוחק, מותר לפורקו ולהחזירו אפ' בדוחק, שכל שדרכו בכך תדיר כדי לתת בו מי הורדים מותר, וכן מותר להבריג בחזק את מכסה מכשיר ה"סיפולוקס" מהטעם הנ"ל. (חז"ע עמוד רפ"ו ורפ"ז).

**ז) עמוד שרגילים** ללמוד עליו (סטנדר) שניתן להגביהו או להנמיכו (ע"י ברגים), מותר להגביהו ולהנמיכו בשבת, שהוא עשוי לכך, לפותחו ולסוגרו כפי הצורך.....  
המשך בדף אחרון.

חברי בית הכנסת 'יביע אומר' מקדמים בברכה את  
**הרב יעקב פנחסי שליט"א**  
המתארח עימנו בשבת - להלן זמני תפילות ושעורי התורה

יום שבת	יום שישי
07:30 שחרית ודרשה הרב	17:00 שיר השירים
14:45 תהילים לילדים	17:18 מנחה
15:30 שעור תורה עם הרב בבית הכנסת	קבלת שבת ודרשת הרב ערבית
16:30 מנחה ואח"כ סעודה שלישית בבית הכנסת יחד עם הרב	20:30 שעור תורה עם הרב בבית הכנסת
17:30 שעור תורה עם הרב	
18:10 ערבית ולימוד תנא דבי אליהו	

## שבת שלום ומבורך

## טעמו וראו כי טוב ה'

כל יום בבית הכנסת, שחרית בשעה 06:00, מנחה - 20 דק' לפני שקיעה  
שעור תורה ותפילת ערבית

**ערבית נוספת בשעה 19:00 ולאחר מיכן - מתקיים השעור היומי**  
יום א' - הרב גדעון מזרחי שליט"א - הלכה שולחן ערוך  
יום ב' - הרב גדעון מזרחי שליט"א - הלכה שולחן ערוך  
יום ג' - הרב ניתאי כדורי שליט"א - מוסר  
בשעה 20:00 גמרא מסכת תענית.

יום ד' - הרב גדעון מזרחי שליט"א - הלכה שולחן ערוך  
יום ה' - הרב אהוד דהאן שליט"א - פרשת שבוע

אזור תורה jejeis מ'יא' je פאעה 21:00



### 'משולבות אישה אל אחותה'

כאשר התורה מתארת את הקמת המשכן ואת סדור קרשי המשכן והצמדתם זה לזה, נאמר: "ועשית את הקרשים למשכן עצי שטים עומדים. עשר אמות ארך הקרש ואמה וחצי האמה רחב הקרש האחד. שתי ידות לקרש האחד משלבת אשה אל אחתה".

מבארים חז"ל את משמעות המאמר "משלבת אשה אל אחתה".

כי לכל קרש היה מצד אחד בדיפנו בליטות ובצד השני שקעים. והיו מכניסים בשקעים של קרש אחד את בליטות הקרש הסמוך. וכך הם משלימים זה את זה ונצמדים היטב.

כידוע בניית בית היא בניית משכן, מקום להשראת השכינה.

ובניית הבית מרמזת בבניית המשכן.

כל אחד מאתנו הוא נחשב כעץ. "כי האדם עץ השדה".

וכל אחד צריך להיות בבחינת עומד.

להיות זוג אין פירושו שצד אחד מתבטל לחלוטין.

אלא כל אחד הוא "עצי שטים עומדים".

לכל אחד יש דעה ויש מקום.

אך מאידך, לכל אחד מאתנו יש "בליטות". דברים חריגים או התנהגות מסיימת שאינה מקבלת על בן הזוג.

החכמה אינה שצד אחד יחתך את בליטות האחר. אלא איך בזוגיות יש אפשרות לכל אחד להחסיר קצת מעצמו, לעשות בעצמו שקעים, כדי לתת מקום לשני.

משה ונחמה חיים יחד כבר כעשר שנים.

אך כאשר משה הגיע להתיעץ הוא ספר כי לנחמה הייתה התנהגות מסיימת שהיא חריגה ומאוד מפריעה לו. (על מנת למנע זהו לא אפרט על מה מדובר).

כבר שנים שהוא מטיף לה להפסיק את ההתנהגות הזו, ועדין היא ממשיכה עם ההתנהגות הזו.

ומה שהכעיס אותו כעת. הוא כי ההתנהגות הזו החלה לצוץ בדיוק בזמנים בהם היא הכי לא מתאימה. כבניכול נראה כאלו היא עושה כן כדי לעצבן אותו. מאידך, היא אינה מבינה מה בעיני בהתנהגות שלה.

הסברתי לו כי כאשר אנו עסוקים בלגדע התנהגות מסיימת של בן הזוג, בן הזוג חש כי לא מקבלים אותו כפי שהוא. וממילא על מנת לבחון זאת, ההתנהגות תלך ותקצין.

ובתת מודע בן הזוג יתנהג כן בדיוק בזמנים הבעייתיים ביותר על מנת לבחון האם הוא נאהב בלא תנאי.

בקשתי ממשה שיתן מקום להתנהגות הזו. ויעזב כעת את הרצון לתקן אותה.

יעשה את השקול הכולל כי ברור ה' נחמה אשה טובה מאוד, אוהבת אותו ומספקת את צרכיו. ורק יחשב עליה טובות.

הזהרתי אותו כי יכול להיות שנחמה תנסה להגביר את העצמה של המבדק בתקופה הקרובה. שפשוט יאמר לעצמו שהיא מסכנה והוא אוהב אותה.

אכן, כעבר שבוע הוא התקשר לבשר כי המצב השתפר פלאים. ההתנהגות עלו. וקבל חזוק והדרכה לעמד בהם.

כעבר שבועים נוספים התקשר לבשר כי המצב השתפר פלאים.

אם רק נצליח לעבד אצל עצמנו במקום אצל בן הזוג, נראה איך נבנה המשכן האישי שלנו בהצלחה.

שבת שלום ומבורך

לייעוץ וסיוע ניתן להתקשר 0523898468.

### 'משולחן בית הדין'

שאלה: יעקב חפש לקנות רכב. שמע זאת חברו הטוב דוד ואמר לו: יש לי רכב מעלה למכירה. המחירון שלו מעל 100 אלף ש. אבל בגלל שאתה חבר טוב ובגלל הקילומטראז' הגבוה, אמר לך ב77 אלף ש בלבד.

ואני אחראי שאין שום תקלה ברכב הפל משלם.

יעקב צין שיש בידו רק חלק מהסכום. ודוד אמר כי הוא מוכן לקבל את מה שיש כעת, לעשות העברת בעלות ואת המשך התשלום בהמשך.

אחרי הקניה התברר ליעקב כי יש תקלות ברכב. וכשהחל לברר התברר כי דוד רמה אותו והמחירון הוא פחות מ70 אלף ש.

האם יכול יעקב לבטל את העסקה?

**תשובה:** יש כאן הונאה מחלטת כפופיע בשלחן ערוך חשן משפט סימן רכז.

וביחוד שהיה ברור שיעקב סומך על דוד שלא ירמה אותו כפופיע בסימן שו סעיף ו.

ולכן יכול יעקב לפנות לבית הדין בבקשה לבטול המקח.

ואם דוד אינו מענין להחזיר לו את דמי הקדימה, יכול יעקב להודיע לבית הדין כי הוא תופס את הרכב כדין משכון ויכול למכר את הרכב על מנת להוציא ממנו את דמי הקדימה ששלם.

### פתרון לחידה משבוע שעבר:

1. על עבד שמסרב להשתחרר נאמר: "ורצע אדוניו את אוזנו" א. באיזה אוזן מדובר? ב. מדוע רוצעים דווקא את האוזן? **תשובה**- א. האוזן הימנית. ב. כי האוזן שמעה בהר סיני שאסור לגנוב וכן שישאל עבדים לה-.
2. "מלאתך ודמעך לא תאחר" (כ"ב, יח). מה פירוש המילים? **תשובה**- מלאה = ביכורים דמעה = תרומה (עיין ברש"י)
3. "וכי יריבון אנשים והכה איש את רעהו ונפל למשכב" פרט אילו תשלומים על המכה לשלם. **תשובה**- צער, בושות, שבת (= בטלה מעבודה), ריפוי ודמי האיבר שנפגע.
4. מאיזה פסוק לומד רש"י את הכלל: "מום שבך אל תאמר לחברך?" **תשובה**- מהפסוק: "וגר לא תונה... כי גרים הייתם בארץ מצרים".
5. מהיכן לומד רש"י את הכלל: "הבא להרגך השכם להרגו?" **תשובה**- הפסוק: "אם במחתרת ימצא הגנב" (כ"ב, א)

### חידה

1. "ועשו לי משכן ושכנתי בתוכם". א. מה הקושי הלשוני? ב. מהי משמעותו?
2. מה ההבדל הלשוני בצווי לעשיית הארון לעומת יתר הכלים במשכן?
3. איזו צורה היתה לכרובים? (רש"י)
4. "ונתת על השולחן לחם-הפנים". א. מה משמעות השם פנים? ב. כמה ככרות היו?
- ג. מה היה הנס בלחם זה?
5. א. מהו שש? ב. את מי הלישו בגדי שש?

שיעורי תורה לנשים ונערות ימי שני בשעה 20:45  
מלניא - אמונה, הפקדה, רביית ריבוי, חינוך ושלום

## בזכות נשים

# כי התורה כוללת את כל הטובות שבעולם...

# חברי הקהילה שואלים

בשמחה את שקלי הקודש, והיתה שמחה גדולה כשמתעוררת בכל שנה ושנה.

ועוד הביא מספר מראה יחזקאל, שיש שמחה גדולה בחודש זה כיוון שעם ישראל קבל את התורה באהבה, ושמחה זו מתחדשת בכל שנה ושנה.

ולכן אין חיוב מעשי בחודש אדר, כמו אכילת בשר ושתית יין שנאמר ביום טוב או בימי מגדים לילדים, ולכן בשולחן ערוך השמיט הלכה זו, ומכל מקום נכון וראוי להרבות שמחה בימים אלו, שמחה אמיתית שמחה של תורה, לא שמחה חולפת, ששמחה שאינה בקדושה מעוררת עצבות בסופה.

כידוע המעשה שהיה באחד שהלך אצל הרופא ואמר לו, אני בעצבות גדולה מאד, לא מצליח להיות שמח, מה אני עושה? אמר לו היום בערב מגיע לכאן בדחן גדול, שאומרים שהוא משמח את כולם בצורה בלתי רגילה, לך ותשמח, התחיל האיש לבכות בכי גדול, אמר לו הרופא מה אתה בוכה? ענה לו אני הוא הבדחן, הוא מבדח את כולם, אבל השמחה לא נכנסת לו פנימה.

ועל התורה כתוב - פקודי ה' ישרים משמחי לב, ולכן ילמד חידושי תורה מתוקים, ישמע שירים קדושים עם מילים טהורות וישמח לבבו בה' יתברך.

והביא הרב שם בספר אפרקסא דעניא, שיש נוהגים להדביק על הפתחים, משנכנס אדר מרבים בשמחה, ומעוררים על ידי זה השמחה.

ועוד דבר אחד אוסיף, כי בחודש אדר ישנה נתינה גדולה, אדם נותן זכר למחצית השקל, ואחר כך משלוחי מנות ומתנות לאביונים, ומרבה בנתינה לאחרים, וזה בעצמו יש לו כח לעורר שמחה באדם, כי נפשו מתמלאת סיפוק בגודל נתינתו.

**חודש טוב ומבורך ושבת שלום.**

ולכן אומר הרב שבכל השנה צריך אדם להיות בשמחה, ובפרט כשעובד את ה' יתברך, וכמו שאמרת תורה "תחת אשר לא עבדת את ה' אלוהיך בשמחה ובטוב לבב" ובימי חודש אדר צריך להרבות בשמחה, בכל דבר שיש יכול להרבות לו את השמחה, והעיקר זה שמחה של מצווה שהיא שמחה אמיתית הפורצת גבולות.

ימים אלו הם ימי הודאה לה' יתברך על כל הניסים שעשה עימנו בחודשים אדר וניסן בפרט, שהצילנו מאויבנו ושונאנו, ופדנו מצרה לגאולה, וכשאדם מכיר בניסים ומתבונן בגדולת ה' יתברך, נכנסת שמחה עצומה בליבו.

אדם יתבונן בעצמו, אתה זוכה לעבוד את המלך!!! יותר מזה, אתה בן של מלך!!! זה סיבה אמיתית לשמחה גדולה לאדם.

היצר הרע אינו טומן ידו בצלחת ולפעמים אנשים חושבים שריבוי העושר יביא להם שמחה, אולי בית חדש אולי מכונית חדשה, והמצויאות מוכחת שאדם קונה ומתרגל וכבר שוב מחפש שמחה.

מי היה יותר עשיר מהמן, כמו שנאמר במגילה ויספר להם המן את רוב עושרו ורוב בניו ואת אשר גדלו המלך אחשוורוש, וכולו היה גוש של עצב, היה ממורמר לא מסופק, כל זה איננו שווה לי בראותי את מרדכי היהודי יושב בשער המלך, שום דבר לא הביא לו את השמחה.

אומרים רבותינו איזהו עשיר - השמח בחלקו, איך מגיעים לזה? למה שישמח בחלקו הוא רוצה עוד? רק על ידי אמונה, שיודע האדם שאף אחד לא לקח ממנו, לא נגע לו אפילו במעט, מה ששלו שלו וזה מה שטוב לו, לא חסר לו כלום, הוא שמח.

וראה בילקוט יוסף פורים (עמוד קצב) שהביא כמה טעמים לשמחה בחודש אדר, ומהם את דברי השפת אמת, שבאדר בני ישראל היו נודבים

בהגיע חודש אדר הנהדר ימי הפורים ממשמשים ובאים ולאחריהם ימי הגאולה וההודאה, ימי חג הפסח, נשאלנו מה פשר מאמר חכמינו משנכנס אדר מרבים בשמחה, האם זו הנהגה טובה או הלכה, ובמה זה מתבטא, האם צריך לאכול בשר או לשתות יין או לחייך כל היום?

אמרו רבותינו זכרונם לברכה, במסכת תענית (דף כ"ט עמוד ב') אמר רב יהודה בנו של שמואל בר שילת משמו של רב, כשם שמשנכנס אב ממעטים בשמחה, כך משנכנס אדר מרבים בשמחה.

ואמר רב פפא הילך יהודי שיש לו דין עם גוי ישתמט מלדון איתו בחודש אב, כי מזלם של ישראל בחודש זה בשפל, וידון איתו בחודש אדר שמזלם של ישראל גבוה מאד בחודש זה, כי מן השמים מגלגלים זכות ליום זכאי והחודש הזה נהפך לששון ולשמחה, ולמשך כל הדורות יש בו את אותם ההשפעות של התמלאות בשמחה אמיתית.

והעירו הפוסקים ובראשם רבנו החתם סופר, למה הפוסקים השמיטו דין זה שמשנכנס אדר מרבים בשמחה? והרמב"ם והשלחן ערוך לא הזכירו הלכה זו, ומשנכנס אב ממעטים בשמחה הזכירו? ודאי שיש סיבה לדבר.

ובספר ניוקיי אורח חיים, לגאון רבי חיים שפירא גאב"ד מונקאטש, כתב דבר נפלא, שהרי תמיד צריך להיות בשמחה והעצבות היא דבר גרוע מאד, והיא מרחיקה את האדם מהבורא יתברך, הנה בחודש אב כתבו שצריך להיות ממעטים בשמחה והגדירו הפוסקים במה צריך למעט, בצירוס וסידור של הבית, ובאו ללמד אותנו ששאר דברים מותרים, אבל בימי אדר לא הגדירו רבותינו במה ירבה בשמחה, כי אם היו כותבים דברים מסוימים, היה ממעט דברים אחרים, שאין צריך לשמוח בהם.

## המשך - מורנו ורבנו הלכה למעשה

אפילו לא מזדמן לו לעשות כן אלא לעיתים רחוקות. (שם עמוד רצ"א) [אולם אם לגלג ההברגה נשמת ונפל ממקומו, או שהחלק העליון של הסטנדר נשמת ויצא לגמרי, אסור להחזירם בשבת. (פסקי תשו"ס ש"ג אות י"א) וכיער"ש].

**ח** מותר להרשות לבניו הקטנים שלא הגיעו למצוות, לשחק בשבת באבני פלא (לגו), שמחברים אותן זו בזו, ועושים כצורת בית או מגדל וכיוצא בזה, ואין בזה משום בונה, וכן מותר להם לחזור ולפרקם בשבת, כיון שהם עומדים לסתירה תוך זמן מועט, ולא נעשו לקיום כלל, וכן אין כאן "כלי" שנתפרק, וגם אין רגילים לתקוע, ואין צריך לא גבורה ולא אומנות. ולכן אפילו אם מחברים אותו באופן מהודק, מותר, כיון שברצון הילדים לחזור ולפרקו. וכמ"כ אין עליהם איסור מוקצה, ומותר לטלטלם ולתת אותם לילדים הקטנים לשחק בהם. (חזו"ע ש"ג עמ' ק"ג בהערה ושבת ה' עמוד רצ"ב).

**ט** תיבה נעולה במפתח שיש בתוכה מאכלים שנעשו לשבת, ואבד המפתח, מותר להרוס ולשבור את המנעול או את התיבה ליטול ממנה המאכלים לצורך השבת, וה"ה מקרר שנעול ע"י מנעול ואבד המפתח שמותר לשבור את המנעול

וכדו', ובעת פתיחתו נפרדת הטבעת מחלקו התחתון של המכסה, אעפ"כ מותר לפתוח פקקים אלו בשבת, אלא שטוב להחמיר לפתוח את הבקבוק מערב שבת היכא דאפשר. (שם ע' שס"ח). וכן פחית שתית מיץ, שבמשיכת הלשונית והסרתה נוצר פתח נאה, ודרכו שותים את המשקה שבתוכה, ואח"כ נזרקת, מותר לפותחה בשבת ולשתות המשקה דרך הפתח שבפחית. (שם עמוד שפ"ד).

**יב** [ולענין נייר כסף שכיסו בו (בהלחמה) קופסת נס קפה למשל או מטרנה וכדו', (עיין למש"כ מורנו (שם עמוד שס"ו) ע"פ מה שפסק מרן הש"ע להלן (סעיף י') שמותר להסיר דף שמסימין אותו לפני התנור ושורקין אותו בטיט, שאינו עשוי לקיום, כיער"ש. ולפ"ז נראה דה"ה דשרי להסיר את הנייר כסף הנ"ל. וע"ע במשנ"ב (אות מ"ד) ודו"ק. אלא שאולי יש לחוש משום מכה בפטיש כשמסירים את נייר הכסף במקום חיבורו למכסה. ומיהו כיון שקודם זה כבר היה לקופסה שם כלי, אלא שסתמוה שלא לקיום, שוב יש להתיר, ודו"ק. וע"ע במש"כ מורנו להלן (עמוד שע"א) ע"ש. דאפשר שעכ"פ יש מקום להחמיר שיפתח אותם לכתחילה מערב שבת. (וכ"ש למחמירים לענין פחית שתיה. (עיין עמוד שפ"ד), ע"ש. ודו"ק.]

בשבת, כיון שאין בסתירה זו איסור אלא מדרבנן, וכל המקלקלים פטורים, ולצורך שבת לא גזרו חכמים. ואם יש שם נכרי, יש לעשות הדבר ע"י נכרי.

והוא הדין דלת של חדר (מטבח) שנעולה ע"י "מנעול" ונאבד המפתח, שמותר לשבור המנעול ע"י נכרי, וכשלא נמצא שם גוי, מותר לשבר את המנעול אפ' ע"י ישראל. ומיהו דלת של חדר שיש בדלת צילינדר קבוע בדלת עצמה, ונאבד המפתח או שנתקעה הלשונית וכדו', אסור לשוברו כדי לפתוח הדלת, כיון שהם מחוברים לבניו, אא"כ ננעלה הדלת בפני חולה או זקן או תינוק, ויש חשש סכנה ל"ע, וע"י נכרי המיקל במקום צורך גדול יש לו ע"מ שיסמוך. (עיין חזו"ע ש"ה עמוד רפ"ה, רצ"ד, ורצ"ז. ופסקי תשובות אות ט').

**יג** מותר לפתוח קופסאות שימורים בשבת אפילו ע"י פותחן, כל שפותחן על דעת להשליכן אחר הוצאת המאכל מהן, [ואין צריך להריק מיד לאחר פתיחתן את התכולה שבהן לכלי אחר, אלא כל שבדעתו לבסוף להשליכן לאחר שיסיים לאכול את תכולתן, מותר. (שם בהערה עמ' שפ"ב שפ"ג) ע"ש].

**יא** וכן מותר לפתוח בקבוקי שתיה וכדו', שיש להם פקק מהודק עם טבעת מפח או מפלסטיק

אתי בעקת את הפתילין לאחורנה? בדיקת תפילין ביביע אומר

חייב אדם לקבוע זמן ללימוד תורה כל יום שיעור תורה ביביע אומר